

Науменко Н.С.

член-кореспондент АЕНУ, кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин
та управління проектами,
Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1327-0398>

Збожна Д.М.

магістр,
Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7153-1659>

Naumenko Nataliia, Zbozhna Diana

Lesia Ukrainka Eastern European National University

МІЖНАРОДНІ ТНК: МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ВПЛИВ НА СУЧАСНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РИНОК

На сучасному етапі розвитку світової економіки ТНК стали однією з головних рушійних сил глобалізації. У роботі розглянуто специфіку функціонування ТНК, їх сучасну діяльність на інвестиційному ринку. ТНК на сучасному етапі розвитку є одними з найважливіших суб'єктів міжнародних економічних відносин. Інвестиційна діяльність транснаціональних корпорацій здійснює безпосередній вплив на стан платіжного балансу, обсяги виробництва, зовнішньоторговельний оборот, зайнятість, конкурентоспроможність приймаючої економіки. Саме тому метою дослідження визначено вивчення теоретичних особливостей та практичних аспектів діяльності ТНК на ринку іноземних інвестицій, проаналізовано галузеву і географічну структури прямих іноземних інвестицій ТНК. Проаналізовано динаміку інвестиційних процесів ТНК, розглянуто особливості процесів злиття та поглинання як важливу тенденцію інвестиційної діяльності ТНК. Викладені у статті результати дослідження, незалежно проведені авторами, характеризуються науковою новизною.

Ключові слова: ТНК, інвестиційний ринок, прямі іноземні інвестиції, злиття та поглинання, тренди, інвестиційна діяльність, іноземні активи, інвестиційна політика.

Постановка проблеми. Із кожним роком в умовах інтернаціоналізації, глобальної конкуренції та технічного прогресу все більше чинників впливають на економіку країн світу. Зараз найбільші ТНК можуть розглядатися поряд з окремими державами, що лише підтверджує їх значення у світовій економіці. Для прогнозування та уникнення негативних наслідків економічної діяльності потрібно звертати увагу як значення інвестицій ТНК у світовій економіці, так і на розвиток міжнародного ринку ПІІ у цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У вітчизняній та іноземній літературі дослідженням особливостей розвитку інвестиційних процесів ТНК займалися такі вітчизняні та зарубіжні дослідники, як: О.І. Рогач, який вивчав теорію та практику ведення бізнесу ТНК; А.С. Булатов, котрий розглядав ТНК із погляду впливу на світове господарство; Л.Д. Градобітова, яка аналізувала ТНК як суб'єкт міжнародних економічних відносин; Дж. Даннінг, котрий створив електичну парадигму, яка пояснює види та моделі інвестиційної діяльності

компаній, та ін. Також дослідженнями інвестиційних процесів ТНК займається Конференція ООН із торгівлі та розвитку (UNCTAD), яка випускає щорічне видання World Investment Report. Але, незважаючи на великий обсяг наукових здобутків, і досі актуальним є дослідження проблем функціонування ТНК у сучасних економічних умовах. Вплив ТНК на світову економіку набуває все більш диференційованого характеру, глобальна фінансово-економічна криза спричинила зміни у поведінці ТНК – усі ці тенденції потребують постійного наукового моніторингу.

Формулювання цілей статті. Основними завдання статті є проведення теоретичного осмислення діяльності транснаціональних корпорацій, проведення аналізу динаміки інвестиційного руху діяльності ТНК, визначення їх галузевого та регіонального розподілу, аналіз сучасних процесів злиття і поглинання як важливої тенденції в інвестиційній діяльності ТНК.

Виклад основного матеріалу. У сучасній світовій економіці активна виробнича, інвестиційна й торгі-

вельна діяльність ТНК дає їй можливість виконувати функцію міжнародного регулятора виробництва і розподілу продукції бути важливим визначальним чинником у позиції тієї чи іншої країни в системі міжнародного поділу праці та світових господарських зв'язків, а отже, ТНК є важливим рушієм головних процесів сучасної економіки.

Так, поява у світовому господарстві міжнародних корпорацій означала вихід підприємницьких структур на якісно новий рівень, визначальною рисою якого стала втрата капіталом своєї виключно національної природи [1]. Цей процес відбувався двома шляхами: утворенням багатонаціональних корпорацій та утворенням ТНК.

На відміну від міжнаціональних компаній, ТНК утворюються як національні щодо капіталу й контролю і міжнародні за сферою своєї діяльності. Діяльність цих підприємств має наднаціональний, наддержавний характер і веде до створення наддержавних зв'язків [2].

У науковій літературі привалює таке визначення термінології щодо ТНК (табл. 1).

Інвестиційна діяльність ТНК включає:

- фінансове планування, тобто процес оцінки та вибору інвестицій довгострокового призначення ПІІ;
- управління портфельними інвестиціями;
- управління інвестиційним ризиком.

Для оптимального використання конкурентних можливостей ТНК розробляються ефективні інвестиційні стратегії вкладення капіталу за кордон. Інвестиційні стратегії ТНК можуть бути простими, коли існують міцні зв'язки між материнською компанією та її закордонними філіями, коли наявність дешевої праці є основним фактором для розміщення інвестицій. Своєю чергою, стратегія складної комплексної інвестиційної інтеграції має за мету інвестування у розрізнені сфери виробничого процесу з погляду конкурентоспроможності щодо виробничих витрат у певному географічному місці, можливостей ринку, а також інноваційних можливостей приймаючої країни [4].

Процес зростання ПІІ дещо не збігається із ситуацією в глобальному макроекономічному середовищі, де домінують уповільнення темпів зростання ринків та різке зниження цін на сировину. Головне пояснення цієї невідповідності – це сплеск транскордонних ЗіП, особливо в розвинутих економіках.

Компанія Ernst&Young на основі критерію «простота умов» (умови оцінюють за 23 факторами, такими як регуляторні, політичні, фінансово-економічні умови, технологічний розвиток країни, розвиток ринку робочої сили, інфраструктури і т. ін.) для проведення/здійснення угод ЗіП сформували рейтинг країн за рівнем «зрілості» їх ринків для ЗіП (табл. 2). Чим вища зрілість (max = 100), тим нижчі ризики для проведення угод ЗіП у країні і тим активніше здійснюються такі процеси як між «домашніми», так і між іноземними компаніями.

Таблиця 2

Рейтинг країн, сприятливих для ЗіП, станом на 2018–2019 рр.

Країна	Місце в рейтингу	Зрілість ринку для ЗіП, %
Південна Корея	5	81
Китай	9	79
Таїланд	17	73
Малайзія	18	73
ОАЕ	20	72
Чехія	21	71
Росія	28	68
Польща	30	66
Чилі	32	66
Бразилія	34	65
Туреччина	37	64
Індія	38	63
Казахстан	40	62
Мексика	41	62
Катар	45	61
ПАР	49	60
В'єтнам	50	60
Індонезія	51	60
Україна	52	59
Саудівська Аравія	59	58

Джерело: складено за даними [5]

Дані табл. 2 доводять, що азійські країни займають досить високі позиції, що зумовлено швидкими темпами економічного розвитку в цих країнах. Так, Південна Корея фактично зрівнялася з Японією за рівнем добробуту, незважаючи на певні фінансово-економічні ризики. Натомість Китай через політичну нестабільність утрачає свої позиції. Таїланд завдяки високому

Таблиця 1

Визначення транснаціональної корпорації

Р. Вернон	Це материнська компанія, яка контролює значну групу інших компаній різної національності, й усі компанії цієї групи використовують єдине джерело фінансів і кадрів
Б. Андрескі	Це учасники комерційної діяльності, річний обсяг яких перевищує 100 млн дол. США, із наявністю філій у більше ніж шести країнах світу
Р. Селлі, С. Томсон, Р. Гілпін	Національна компанія певної країни, що здійснює зарубіжні ділові операції, є продуктом розвитку конкретної національної економічної системи, ринок якої для більшості з них усе ще відіграє переважну роль
А.Н. Титов	Складні соціально-економічні системи, що поєднують науково-технологічні, торгово-сервісні, фінансові, керуючі, виробничі структури, активність котрих як лідируючих суб'єктів світової економіки характеризується глобальним масштабом

Джерело: складено за [1–3]

рівню освіти стає все більш привабливим для іноземних інвесторів. Малайзія характеризується стрімко зростаючою інноваційною економікою, що дає їй змогу проводити вдалі угоди ЗіП. Найбільш відкритою країною для іноземного інвестування є ОАЕ, що дає їй змогу залучати необхідні інновації та розвивати свою економіку. Щодо Росії, то вона втратила свої позиції через невдалу боротьбу з корупцією, і лише великий ринок робочої сили спасає ситуацію. Однією з небагатьох країн, які показують значний ріст у залученні інвестицій через процеси ЗіП, є Польща завдяки своєму рівню технологічного розвитку, ринку робочої сили та політичній стабільності. Досить хорошу позицію займає й Україна, незважаючи на несприятливу для процесів ЗіП політику керівництва країни. Найсильнішими сторонами України для іноземних інвесторів є кваліфікована робоча сила і велика кількість потенційно прибуткових активів.

Незважаючи на те що ПІІ через транскордонні ЗіП можуть підвищити їхню продуктивність, у 2017 р. була укладена низка угод, пов'язаних із корпоративною реконфігурацією, включаючи податкову інверсію. Такі реконфігурації часто пов'язані з великими рухами в платіжному балансі, але не несуть великих змін у фактичних операціях ТНК. Ця тенденція особливо помітна в Сполучених Штатах та Європі, але також у країнах, що розвиваються. У Гонконгу (Китай) частка різкого посилення притоку ПІІ може бути пов'язана з реструктуризацією двох великих конгломератів.

Зниження вартості цих операцій означає, що більш помірне зростання становить близько 15% глобальних потоків ПІІ. У 2018 р. інвестиції в «зелені» сфери досягли 766 млрд дол. США – на 8% більше, ніж попереднього року. Зростання було більш вираженим у розвинутих економіках (збільшилося на 12%), що свідчить про потенційне відновлення ПІІ у продуктивних активах, оскільки поліпшуються макроекономічні та фінансові умови. У цьому контексті проблема полягає у невідповідному становищі продуктивних інвестицій ТНК. Протягом 2017 р. капітальні витрати 5 тис найбільших ТНК знизилися (більше ніж на 11%) після падіння у 2016 р. (на 5%) (рис. 1).

Певною мірою ці тенденції є відзеркаленням сучасної глобальної макроекономічної ситуації. Велика кількість ТНК у добувному секторі, наприклад, зменшили свої капітальні витрати й оголосили про значне скорочення своїх середньострокових інвестиційних планів. Аналогічно ТНК в інших секторах переглядають свої потреби у капітальних витратах та торгівлю з урахуванням уповільнення глобального зростання та послаблення сукупного попиту. У 2018 р. обсяг світової торгівлі товарами та послугами не зміг утримати зростання реального ВВП, збільшившись лише на 2,6% порівняно із середньою швидкістю 7,2% у період між 2000 і 2007 рр., до фінансової кризи.

Зростання транскордонних ЗіП протягом 2018 р. було головним чинником збільшення потоків ПІІ у розвинуті країни. Вартість угод зросла на 109%, до 631 млрд дол. США, досягнувши найвищого рівня з 2007 р. Ці процеси чітко простежувалися у Сполучених Штатах, де чистий обсяг продажів зріс із 17 млрд дол. США у 2014 р. до 299 млрд дол. США у 2018 р. Значно збільшився обсяг угод у Європі (на 36%).

Також зростали інвестиції ТНК із розвинутих країн. У 2018 р. ТНК із розвинутих країн інвестували за кордон 1,1 трлн дол. США, це на 33% більше, ніж у попередньому році, а ТНК з Європи та Японії сприяли економічному зростанню. Незважаючи на це, їх рівень ПІІ залишився на 40% менше його найвищого рівня в 2007 р. ТНК із країн, що розвиваються, та країн із перехідною економікою, навпаки, зменшили свої інвестиції. Ці тенденції спричинили суттєву зміну загальної частки розвинутих країн у світовому потоці ПІІ, яка зросла з 61% у 2016 р. до 72% у 2018 р.

У табл. 3 пропонуємо розглянути рейтинговий список провідних ТНК за іноземними активами.

Оцінки експертів ЮНКТАД свідчать про те, що головними одержувачами ПІІ, як і раніше, виступають промислово розвинені країни, на котрі припадає більше трьох чвертей глобального припливу інвестицій. Приплив ПІІ в країни, що розвиваються, також зростає. Однак частка країн, що розвиваються, у світових потоках ПІІ скорочується.

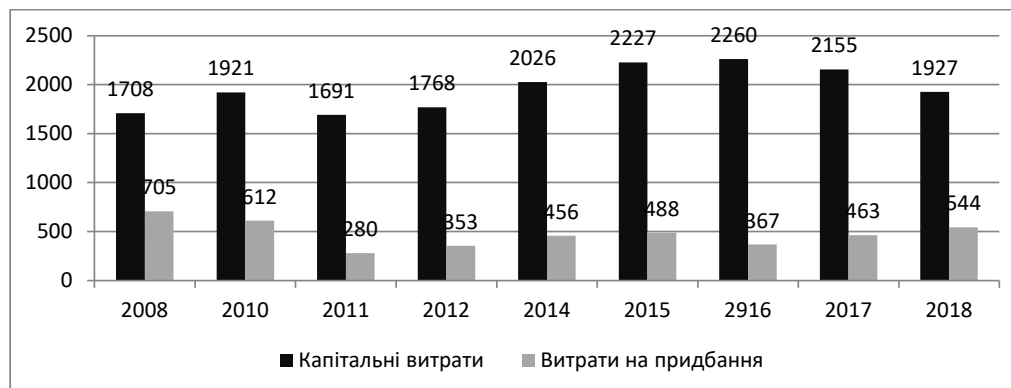

Рис. 1. Капітальні витрати та витрати на купівлю 5 тис найпопулярніших ТНК за 2010–2018 рр. (млрд дол. США)

Джерело: складено за даними [6]

На початку XXI ст. обсяги прямих іноземних інвестицій ТНК суттєво зменшилися. При цьому основне скорочення залучених ПІІ припало на промислово розвинуті країни – 59% у 2001 р., для країн, що розвиваються, спад становив 14%, а для країн Центральної і Східної Європи приплив ПІІ у цілому залишився стабільним. У 2001 р. приплив ПІІ в усьому світі становив 735 млрд дол. США, з яких 503 млрд було спрямовано у розвинуті країни, 205 млрд – у країни, що розвиваються, а інші 27 млрд. дол. США – у Центрально-Східноєвропейські країни з перехідною економікою.

У 2017 р. темпи розвитку в країнах із розвинутою економікою ще більше зросли після значного підйому минулого року. Притоки ПІІ зросли на 5%, до 1 трлн дол. США. Частка розвинених країн у притоках ПІІ у світі зросла до 59%, що є найбільшим показником з 2007 р. (рис. 4). Даний рисунок відображає загальний потік ПІІ, а найбільшу частку у світовому інвестуванні займають саме ТНК. Зниження вартості оголошених проєктів «зеленого простору» (-9%, до \$247 млрд) свідчить про деяку потенційну слабкість поточних та майбутніх капітальних видатків філій ТНК на цих ринках.

Зростання ПІІ у розвинутих економіках зумовлене, головним чином, потоками інвестицій в акції, які продовжують демонструвати активність, хоча і з меншою динамікою, ніж у попередньому році. У 2017 р. частка капіталу становила 74% потоків ПІІ в розвинені економіки – найбільша частка з 2008 р. Потоки акцій були спрямовані на транскордонні ЗіП, орієнтовані на розвинені країни, які зросли до 794 млрд дол. США.

Європа стала найбільшим регіоном у світі, який інвестує. У 2017 р. ТНК із розвинених країн інвестували за кордон 1,1 трлн дол. США, і цей показник зріс на 33% порівняно з попереднім роком. Разом із тим він відстає на 40% від найвищого у 2007 р.

Натомість країни, що розвиваються, навпаки, втратили свої позиції в 2017 р. Низькі ціни на сировину та уповільнення темпів економічного зростання приваблювали приплив іноземних інвестицій, що знизився на 14%, до 646 млрд дол. США. Транскордонні заходи зі злиття та поглинання зазнали поширеного спаду в країнах, що розвиваються, протягом року, зменшившись на 18%. На відміну від цього вартість оголошених проєктів «зеленого простору» зросла на 12%, до

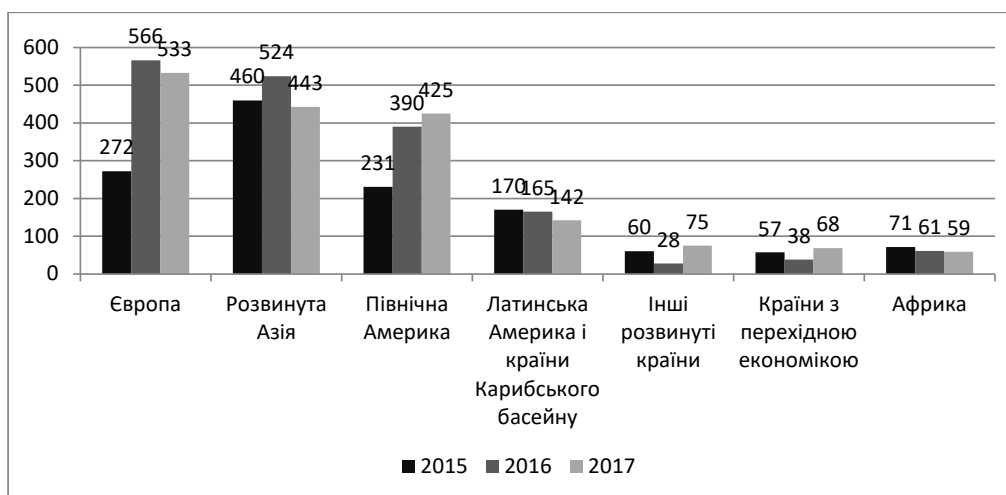

Рис. 2. Притік ПІІ по регіонах за 2014–2017 рр. (млрд дол. США)

Джерело: складено за даними [6]

Таблиця 3

Провідні ТНК за обсягом іноземних активів за 2018 р.

п/п	ТНК	Напрямок діяльності	Активи (млрд дол. США)	
			загальні	іноземні
1	Vodafone, Велика Британія	телекомунікації	223,3	221,2
2	General Electric, США	електроніка та електротехніка	437,0	159,2
3	Exxon Mobil, США	нафтовий комплекс	149,0	101,7
4	Vivendi Universal, Франція	багатопрфільний бізнес	141,9	93,3
5	General Motors, США	транспортні засоби	303,1	75,2
6	Royal Dutch/Shell, Велика Британія, Нідерланди	нафтовий комплекс	122,5	74,8
7	British Petroleum, Велика Британія	нафтовий комплекс	75,2	57,5
8	Toyota Motor, Японія	транспортні засоби	154,1	56,0
9	Telefonica, Іспанія	телекомунікації	87,1	56,0
10	Fiat, Італія	транспортні засоби	95,8	52,8

Джерело: складено за даними [7]

516 млрд дол. США. У країнах, що розвиваються в Азії, скорочення припливу ПІІ (-15%, до 443 млрд дол. США) було досить поширене, причому кожен основний субрегіон реєстрував скорочення, крім Південної Азії. Економічний спад в Латинській Америці та Карибському басейні, а також низькі ціни на сировину для основного експорту регіону значною мірою зумовлені зниженням потоків ПІІ в регіон (на 14%, до 142 млрд дол. США). Потік ПІІ до Африки також зазнав зниження (-3%, до 59 млрд дол. США).

ПІІ в країнах із перехідною економікою значно зросли (на 81%, до 68 млрд дол. США), змінюючи тенденцію, яка спостерігалася протягом останніх двох років. Зростання, головним чином, пов'язано з інвестиціями, пов'язаними з приватизацією державних активів у Російській Федерації та видобутку корисних копалин у Казахстані.

На рис. 3 видно, що найпопулярнішими перспективними напрямками залишаються ринки, що розвиваються, та Сполучені Штати Америки. Найпоширенішими напрямками прямих іноземних інвестицій залишаються США, Китай та Індія.

Інвестори довіряють розвитку економічних показників в Азії, а також прогнозують притік інвестицій у південно-східну частину регіону, в Індонезію, Таїланд, Філіппіни, В'єтнам та Сінгапур, у тому порядку, який, як і раніше, входить до числа найбільш перспективних країн – реципієнтів ПІІ. Що стосується розвинутих країн, інвестори, здається, відреагували на реформи в Іспанії, реалізовані під час світової фінансової кризи: країна знову з'явилася в рейтингу після багатьох років відсутності. Канада також відновлює свої позиції, а Велика Британія втрачає свою інвестиційну привабливість.

До найбільших компаній-інвесторів у цих країнах входять китайські банки Industrial&Commercial Bank of China та China Construction Bank; американська холдингова компанія Berkshire Hathway; не втрачає своїх позицій американська технологічна компанія Apple; і

єдина компанія родом не з США чи Китаю – це японська автомобільна компанія Toyota Motor, яка нещодавно інвестувала в сервіс таксі Uber.

Висновки. Отже, інвестиції ТНК спрямовані на отримання максимального прибутку, розширення ринку збуту, вихід на нові ринки, обмін технологіями, підвищення своєї конкурентоспроможності, забезпечення розвитку компанії тощо. Завдяки правильній інвестиційній політиці деякі великі ТНК мають бюджет, що перевищує бюджет деяких країн. ТНК справляють великий вплив у регіонах, оскільки мають значні кошти, вплив на громадськість, політичне лобі. Проаналізувавши інвестиційну діяльність ТНК у світі за останні роки, можемо зробити висновки, що їхня роль невідмінно зростає. Інвестиції ТНК із розвинутих країн продовжують зростати. Країни, що розвиваються, та країни з перехідною економікою, навпаки, зменшили свої інвестиції.

Головними напрямками для інвестування ТНК є сфера торгівлі, телекомунікацій, також активно інвестують у нафтові комплекси. Основним способом здійснення інвестування ТНК залишаються процеси ЗІП. Це й не дивно, адже це забезпечує розвиток компанії, розширення бізнесу, зростання ефективності організації бізнесу, поліпшення якості управління, збільшення частки компанії на ринку, зменшення впливу конкурента аж до його купівлі, підвищення капіталізації бізнесу.

Частка країн із розвинутою економікою у притоках інвестицій ТНК продовжує стабільно зростати. У 2018 р. ТНК із розвинутих країн інвестували за кордон 1,1 трлн дол. США, що на 33% більше минулорічного показника. Натомість країни, що розвиваються, втратили свої позиції, і приплив інвестицій ТНК знизився на 14%, до 646 млрд дол. США. У країнах із перехідною економікою змінилася тенденція спаду, й інвестиції ТНК у даних країнах зросли на 81%, до 68 млрд дол. США. Найперспективнішими приймаючими країнами ТНК залишаються США, Китай та Індія.

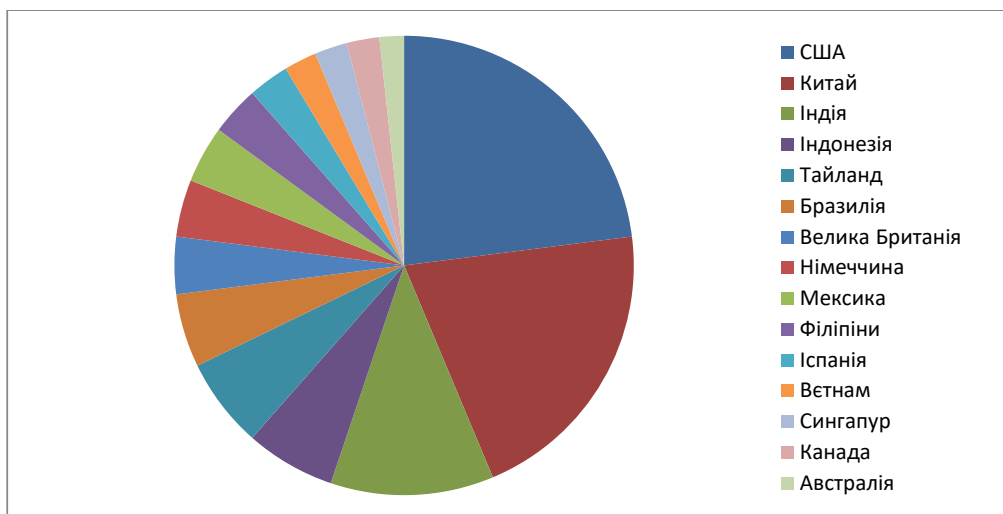

Рис. 3. Найперспективніші приймаючі країни ТНК на 2018–2021 рр., %

Джерело: складено за даними [6]

Список літератури:

1. Булатов А.С. Транснаціональні корпорації в світовому господарстві : підручник. Москва : МАУП, 1999. 359 с.
2. Градобітова Л.Д., Ісаченко Т.М. Транснаціональні корпорації в сучасних міжнародних економічних відносинах. Москва, 2002. 287 с.
3. Транснациональные корпорации : учебное пособие / В.А. Белошапка и др. Донецк, 2003. 205 с.
4. Сазонец І.Л. Міжнародна інвестиційна діяльність : підручник. Київ : Центр навч. літ., 2007. 304 с.
5. Best Countries For Business List. *Forbes*. 2019. URL : <https://www.forbes.com/best-countries-for-business/list/#tab:overall> (дата звернення: 27.12.2019).
6. World Investment Report 2019: Special Economic Zones. *UNCTAD*. 2019. URL : https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2019_en.pdf (дата звернення: 02.01.2020).
7. Global 500. *Fortune*. 2019. URL : <https://fortune.com/global500/2019/> (дата звернення: 02.01.2020).

References:

1. Bulatov A. (1999) *Transnatsionalni korporatsii v svitovomu hospodarstvi : pidruchnyk* [Transnational corporations in the world economy: textbook]. Moskov: MAUP, p. 359 (in Russian)
2. Gradobitova L., Isachenko T. (2002) *Transnatsionalni korporatsii v suchasnykh mizhnarodnykh ekonomichnykh vidnosynakh* [Transnational corporations in contemporary international economic relations]. Moskov.: «Ankyb», p. 287 (in Ukrainian)
3. Beloshapka V., Kirev L., Lukyanenko D., Makogon Y., Orekhova T. (2003) *Transnatsyonalnye korporatsyy : uchebnoe posobyе* [Transnational corporations: Textbook]. Donetsk: DNU, p. 205 (in Russian)
4. Sazonets I. (2007) *Mizhnarodna investytsiina diyalnist : pidruchnyk* [International investment activity: textbook]. Kyiv: Center for Educational Studies, p. 304 (in Ukrainian)
5. Best Countries For Business List. *Forbes*. 2019. Available at: <https://www.forbes.com/best-countries-for-business/list/#tab:overall>. (accessed: 27.12.2019).
6. World Investment Report 2019: Special Economic Zones. *UNCTAD*. – 2019. Available at: https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2019_en.pdf. (accessed: 02.01.2020).
7. Global 500. *Fortune*. – 2019. Available at: <https://fortune.com/global500/2019/> (accessed: 02.01.2020).

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ТНК: МЕХАНИЗМ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ И ВЛИЯНИЕ НА СОВРЕМЕННЫЙ ИНВЕСТИЦИОННЫЙ РЫНОК

На современном этапе развития мировой экономики ТНК стали одной из главных движущих сил глобализации. В работе рассмотрены специфика функционирования ТНК, их современная деятельность на инвестиционном рынке. ТНК на современном этапе развития являются одним из важнейших субъектов международных экономических отношений. Инвестиционная деятельность транснациональных корпораций осуществляет непосредственное влияние на состояние платежного баланса, объемы производства, внешнеторговый оборот, занятость, конкурентоспособность принимающей экономики. Именно поэтому целью исследования является изучение теоретических особенностей и практических аспектов деятельности ТНК на рынке иностранных инвестиций. Проанализирована отраслевая и географическая структуры прямых иностранных инвестиций ТНК. Также проанализирована динамика инвестиционных процессов ТНК, рассмотрены особенности процессов слияния и поглощения как важная тенденция инвестиционной деятельности ТНК. Изложенные в статье результаты исследования, независимо проведенные авторами, характеризуются научной новизной.

Ключевые слова: *ТНК, инвестиционный рынок, прямые иностранные инвестиции, слияние и поглощение, тренды, инвестиционная деятельность, иностранные активы, инвестиционная политика.*

INTERNATIONAL MNCs: MECHANISM OF FUNCTIONING AND INFLUENCE ON THE MODERN INVESTMENT MARKET

The article analyzes the role of multinational corporations in the international capital movement, analyzes the sectoral orientation of TNCs and their place in the distribution of international capital. The role and main trends of MNCs on the modern investment market are investigated in this research. The relevance of this study is that MNCs play an important role in today's globalization processes, and their impact on countries' economies is strong. Investment activities of multinational corporations have a direct impact on the balance of payments, production volumes, foreign trade turnover, employment, competitiveness of the host economy. That is why the purpose of the study was to analyze the theoretical features and practical aspects of MNCs activity in the foreign investment market, to analyze the sectoral and geographical structure of MNCs foreign direct investment. Therefore, in order to create a sound investment policy, it is necessary to take into account the peculiarities of MNCs investment activity. In the course of the work, the specifics of the functioning of MNCs and their current activity in the investment market were considered. Dynamics of MNCs investment processes is analyzed, features of mergers and acquisitions are considered as an important trend of MNCs investment activity. The reasons and peculiarities of the merger and acquisition processes, their impact on the investment activity of TNCs were considered. The current state and tendencies of development of international investment activity of TNCs were evaluated. The geographical section of MNCs investment activity was considered. It also analyzed in which industries MNCs are most attracted to their investments. The influence of modern mergers and acquisitions processes on investment activity is considered. It is concluded that transnational corporations play an important role in the processes of internationalization, and the role of MNCs in international investment has only grown over time. The results of the research presented in the article, independently conducted by the authors, are characterized by scientific novelty.

Key words: MNC, investment market, federal direct investment, mergers and acquisitions, trends, investment activities, foreign assets, investment policy.